

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Dei donum sunt, Pl. 127. v. 3. & proinde cura ipsorum ante omnia haberi debet, ne tangat nos etiam Christi cominatio, Matth. 18. v. 6.

2. *Divina providentia*, quæ latenter ipsum parentibus insciis Hierosolymis remanere voluit, ne isti fortassis disputationi cum legis peritis peragendæ impedimento essent. Propterea liberi hoc non trahant in exemplum, fuit enim aliquid singulare, sed agant cum voluntate & consensu parentum suorum, quicquid agunt, juxta 4. præceptum, Exod. 20. v. 12. Eph. 6. v. 2.

III. *Parentum Christi afflictio*. Postquam enim vident puerum non esse inter cognatos & amicos, dolore & perturbatione animi non exigua perculluntur, quæ gravis illa calamitas in primis præfiguratur, quando in spiritualibus tentationibus Christus videtur amissus, ut Job. c. 6. v. 4. c. 10. v. 16. David, Pl. 18. v. 6. Pl. 77. v. 3. & 88. v. 4. experti sunt. Sed cooperatur in bonum diligentibus Deum, Rom. 8. v. 28. & est

1. *Securitatis medicamentum*, ut cum tremore & timore semper in oratione perseverent, & cum Ecclesia quotidie ingeminent: *Führ uns Herr in Versuchung nicht / etc.* Vide Pl. 30. v. 7. seqq. Ergo qui stat videat ne cadat, 1. Cor. 10. v. 12.

2. *Pietatis incitamentum*. Quando enim Deus Ter Opt. Maximus nos ita ducit in infernum, & iræ suæ vehementiam sentire facit, tunc eò melius cognoscere possumus, quid Christus præstiterit, quando nos ex inferno redemit, ne relabamur per impænitentiam, unde nos Christus eduxit per suæ passionis sufficientiam. Nam vexatio dat intellectum, Esa. 28. v. 19.

3. *Impiorum terriculamentum*. Si enim iudicium in domo Dei incipit, quis finis eorum, qui non credunt Evangelio Dei, inquit Petrus 1. c. 4. v. 17.

IV. *Triduanæ inquisitio*. Nam hinc inde discurrunt Parentes Christi, & primò in comitatu ipsum quarunt, postea revertuntur Hierosolymas, & apud cognatos & notos animi sui perturbationem exonerant.

Si Vos quoque, Dilecti, Christum amissistis vel effectivè per impænitentiam, vel privativè per tentationis vehementiam, quærite ipsum cum parentibus ejus

1. *Ferventer*. Aperite quod vos cruciat, amicis, nec clam concoquite, vix enim soli, Eccl. 4. v. 10. vox amici, vox Dei, Prov. 16. v. 24. in primis templum frequentate, & Christum in verbo suo diligenter quærite, Joh. 5. v. 39. Exod. 20. v. 24. ibi pendent mille clypei, & omnis armatura fortium, Cant. 4. v. 4. quam Paulus enumerat, Eph. 6. v. 13.

2. *Dolenter*, precibus nimirum & lachrymis. Fecit hoc David, Pl. 6. v. 4. seqq. 18. v. 7. 77. v. 4. Hiskias, El. 38. v. 14. & 20. Jonas in ventre ceti, c. 2. v. 3. seqq. Paulus, 2. Cor. 12. v. 7. nam propè est Dominus orantibus invocantibus eum, &c. Pl. 145. v. 18.

3. *Indefinenter*. Joseph & Maria per triduum discurrunt, & non cessant dum Christum inveniunt. Ita vos, quando moram facit Dominus, expectate illum, veniens veniet & non tardabit, Hab. 2. v. 3. indefinenter orate, inquit Paulus Eph. 6. v. 18. in star Jacobi, Gen. 32. v. 26. & Cananææ, Matt. 15. v. 24. & viduæ afflictæ, Luc. 18. v. 5. hinc Ecclesia:

Und ob es wåhrt bis in die Nacht / etc.
& iterum:

Ob sichs antieß / als wolt er nicht / etc.

De Secundo.

Sequitur pars altera de Jesuli inventione, Subi notanda venit

1. *Loci specificatio*, ubi sit inventus, nimirum in templo. Si igitur Christum invenire velitis,

velis, non inter cognatos & amicos Dei, id est, inter sanctos aut sanctorum imagines, sepulchra, reliquias, &c. more Pontificiorum querendus est; non etiam querendus est inter comessantes & compotantes, in cauponis & lupanaribus, sed in templo, ubi verbum ejus pure docetur, & Sacramenta juxta ipsius institutionem & tenorem administrantur, ibi sedet in medio, Matt. 18. v. 20. nam qui vos audit, me audit, inquit ad discipulos, Luc. 10. v. 16.

2. *Operis tractatio.* Nam *sedet in medio* Doctorum, inquit Evangelista, audivit & interrogavit eos. Quo pacto radios divinæ suæ sapientiæ exercet, & pueris simul omnibus exemplum præbere voluit, quod scholæ & templa amare & intrare, non præterire debeant. Qui enim diligit disciplinam, diligit scientiam, sed qui odit increpationes, insipiens est, Prov. 12. v. 1. Sequantur igitur discipuli hoc exemplum Christi

1. *Attente auscultando.* Si Præceptores aliquid docent & proponunt, non sedeant ut stipites & trunci, sed auscultent, observent, ruminent. Hoc est principium sapientiæ, Prov. 4. v. 7.

2. *Docte interrogando,* quando nimirum aliquid audiunt, quod non statim percipere possunt, interrogare debent Præceptores suos, quinam sit horum vel illorum sensus.

Nam: *Sape rogare, rogata tenere, retenta docere,*

Hæc tria discipulum faciunt superare Magistrum.

Exemplum habes in Apostolis Luc. 8. v. 9. in Eunucho, Act. 8. v. 31. &c.

3. *Nervose respondendo,* quando scilicet solida scientiarum fundamenta jecerunt, non semper in audientium & discentium subselliis hære, sed disputatoriam Cate-

dram etiam conscendere debent. Ita cum Christo proficient sapientia, & studiorum metam laudabiliter assequuntur. Nam manus sedula & laboriosa tandem dominabitur, Prov. 12. v. 24.

3. *Maria expositulatio,* cujus formalia recitat Luc. 4. v. 8. Quam enim nihil quicquam à Christo peccatum erat, tamen Maria officium piæ & fidelis matris præstare voluit, & hoc ipso exemplum dedit omnibus parentibus, ne plus justo liberis indulgeant, sed *ἐν παιδείᾳ*, in disciplina & castigatione educent, Eph. 6. v. 4. Castiga filium, dum emendationis spes est, inquit Salomo Prov. 19. v. 18. & Sirach c. 30. v. 12. flecte cervicem ejus à teneris, vide etiam cap. 7. v. 25. Prov. 22. v. 15. c. 23. v. 13. 14. nam

Blanda Patrum segnes facit indulgentiam natos.

ut exemplum Eli testatur, 1. Sam. 3. & 4.

4. *Christi excusatio,* quæ est

1. *Duriuscula.* Nam quid est, inquit, quod quærivistis me? an nescitis quod oporteat me esse in his quæ sunt Patris mei? Factum igitur hoc speciale degeneres filii in exemplum trahere non possunt nec debent. Nam Christus fuit Deus & homo. Juxta humanitatem *ἀνθρώπος*, juxta divinitatem *ἀμύλωπος*, Ebr. 7. v. 3. Ergo parentum suorum non tantum filius sed etiam Dominus existeret. Secus filii naturales, & proinde sibi dictum putent omnes illud Sir. 3. v. 9. si maledictionem vitare volent Prov. 20. v. 20. Deut. 27. v. 16. Exod. 21. v. 15.

2. *Congrua.* Quia enim duplicem vocationem habebat: alteram inferiorem, secundum quam esse voluit in his quæ matris terrenæ erant, parentibusque obedire, alteram superiorem, quæ esse voluit in his, quæ Patris cœlestis erant, officiumque propheticum,

ad quod missus erat in mundum, publicè docendo & miracula edendo administrare, non immerito responder, se oportere in his esse quæ sunt Patris sui. Idem obseruent liberi terrestres, ut obediant parentibus suis, sed usque ad aras. Amandus enim generator, sed præponendus Creator, inquit Augustinus. Et magis obediendum Deo quam hominibus, Act. 5. v. 29.

3. *Ardna.* Nam parentes Christi verbum hoc non intelligebant, inquit Evangelista. Talia multa inveniuntur in scripturis, quæ captum nostrum transcendunt. Nam naturalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei, 1. Cor. 2. v. 14. interim cum Maria conservemus in corde, à litera clara non recedamus, tunc propter ignorantiam illam non repudiabit nos Christus, sed patienter tolerabit, sicut Apostolos, qui statum regni sui etiam capere non poterant. Nam calamum quassatum non conterit, & linum fumigans non extinguit, Esai. 42. v. 3.

De Tertio.

Restat ut dicamus aliquid de Christi Subjectione, quæ fuit.

1. *Singularis.* Nam Dei filius erat, & sponte se hominibus subiecit, quem angeli ut Dominum honorabant, parentibus obediens factus est, nimirum exinanivit semetipsum, formam servi accipiens, Phil. 2. v. 7.
2. *Exemplaris,* quam omnes liberi imitati debent, juxta quartum præceptum & dicta Scripturæ, Eph. 6. v. 1. Col. 3. v. 20. Sir. 3. v. 7. qui contra faciunt, maledictionem promerentur, Deut. 27. v. 16. Exod. 21. v. 15.
3. *Salutaris.* Nam propter hanc obedientiam parentibus præstitam crevit
  1. *Sapientia.* Quomodo Christus sapientiâ creverit bifariam à Doctoribus explica-

tur. Quidam de sapientia habituali, quæ animæ rationalis propria est, intelligunt. Hæc enim sicut in alio homine sancto, suos quoque in Christo progressus habuit. Quidam verò ad statum exinanitionis referunt, & dicunt, fuisse quidem in Christo absconditos omnes thesauros sapientiæ à primo conceptionis momento. Col. 2. v. 3; sed ut pro ambitione protoplastorum satisfaceret, qui sua perfecta sapientia abusi, voluerunt esse sicut Elohim, Gen. 3. v. 5. noluisse ipsum plenariè exerere suam sapientiam, ut potuisset, & in templo specimen dederat, sed occultasse & plenario sapientiæ usu se sponte abdicasse. Hinc civisse dicitur sapientiâ humano more, quia paulatim magis & magis per humanitatem, tanquam per organum sibi appropriatum sapientia divina suam *ἐκπέπειαν* exeruit, ut loquitur Athanasius.

2. *Robore & potentia.* Potuisset se statim in perfecta statura sistere, ut quidem Adam & Eva conditi sunt à Deo; sed voluit more aliorum hominum in utero matris concipi, nasci, & crescere etiam, ut omnem ætatem, infantes & parvulos, & pueros, & juvenes, & seniores per illam similitudinem sanctificaret, ut Irenæus notavit.

3. *Gratiâ & benevolentia,*

1. *In Pola.* Hinc dicitur unicus homo in gratia, Rom. 5. v. 15. & habetur hæc phrasî respectus ad typum Simsonis, Jud. 13. v. 24. sensus ergo est, quod Deus hunc puerum impleverit singularibus Spiritus S. donis, quæ progressu temporis in ipso fuerint aucta. Nam Spiritus S. re quievit super ipso, Esai. 11. v. 1. & quandoque exterius juxta typum Simsonis specimen aliquod produxit, præsertim in miraculis, Joh. 2. v. 11.